

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221200381
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6221200381.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloleté deti OláK.: Š., I.. XX. XX. XXXX, X., I.. XX. XX. XXXX, V., I.. XX. XX. XXXX F. W., I.. XX. XX. XXXX, všetci bytom ako matka, zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matky T. Z., I.. XX. XX. XXXX, M. XXX F. T. Š. T., I.. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. X, O. N., t. č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté deti T.: Š., I.. XX. XX. XXXX, X., I.. XX. XX. XXXX, V., I.. XX. XX. XXXX F. W., I.. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky T.Q. Z., I.. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Otec maloletých Š. T., I.. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu maloletých detí T.: Š., I.. XX. XX. XXXX, X., I.. XX. XX. XXXX, V.Ú., I.. XX. XX. XXXX F. W., I.. XX. XX. XXXX výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 na každé z maloletých detí, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky T. Z., I.. XX. XX. XXXX, a to na maloletého Š. počnúc dňom XX. XX. XXXX a na maloletých X., I.. XX. XX. XXXX, V., I.. XX. XX. XXXX F. W., I.. XX. XX. XXXX počnúc dňom 01. 06. 2021.

III. Zročné výživné na maloletého Š. za obdobie od 02. 03. 2021 do 30. 06. 2021 v sume 116,73 Eur a na maloletých X., V. F. W. od 01. 06. 2021 do 30. 06. 2021 v sumách na každého z nich po 29,42 Eur súd otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach po 10 Eur mesačne na každé z maloletých detí vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie vo výroku II. o výživnom právoplatné s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu na zročnom výživnom.

IV. Styk otca s maloletými sa neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu písomne dňa 02. 03. 2021, upraveným ústne na pojednávaní dňa 02. 06. 2021, domáhala, aby súd zveril maloletých do jej osobnej starostlivosti, aby bolo výživné zo strany otca určené v rozsahu minimálneho zákonného výživného a aby sa styk otca s maloletými neupravil. Pokiaľ ide o počiatok vyživovacej povinnosti, maloletý Š. sa v starostlivosti matky nachádzal po celú dobu od podania návrhu a maloletý X., V. F. W. sa v jej starostlivosti nachádzajú až od 29. 05. 2021, kedy prišli z Diagnostického centra Ružomberok, a preto žiadala určiť počiatok vyživovacej povinnosti k nim až k 01. 06. 2021.

2. Otec maloletých sa k návrhu nevyjadril. Opatrovník žiadal návrhu matky vyhovieť. Uviedol, že prešetril pomery v jej domácnosti, ktoré sú síce skromné, avšak zo strany matky neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Matka si je vedomá povinnosti dostaviť sa dňa 07. 06. 2021 do CPPaP vo Veľkom Krtíši za účelom preradenia maloletých V. F. W. do špeciálnej základnej školy.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a oboznámením sa s potvrdením ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, správou Sociálnej poisťovne, potvrdením ÚPSVaR Veľký Krtíš, lustráciami v registri obyvateľov, Sociálnej poisťovni a ZVJS, správou opatrovníka a z prešetrenia pomerov, rozhodnutiami tunajšieho súdu sp. zn. 0Tp/164/2020, č. k. 10T/9/2021-192 a č. k. 13P/21/2020-150 a návrhom v spise tunajšieho súdu sp. zn. 13P/36/2021, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Z výsluchu matky vyplynulo, že žije v 2-izbovom byte s kuchyňou so štyrmi maloletými synmi, dcérou F. Z. a vnukom. Byt patrí jej plnoletému synovi V. Z.. Matka uhrádza platby za byt elektriku 50 Eur, vodu 40 Eur a na nákup stravy vynaloží na domácnosť približne 100 Eur mesačne. Jej jediným príjmom je vdovský dôchodok v sume 224 Eur mesačne, nie je zamestnaná ani evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Tento príjem matke nestačí na úhradu výdavkov. Maloletý Š. chodí na brigády, keď nemá školu a vie si privyrobiť 160 Eur mesačne a dcére F. prispieva jej partner z Anglicka, buď sumou 50 Eur alebo pošle balíček. Matka nebola nikdy zamestnaná, neúspešne sa uchádzala o zamestnanie v spoločnosti Forschner Slovakia a ako upratovačka v nemocnici. Maloletí X., V. F. W. sa u matky nachádzajú len pár dní a správajú sa dobre. V dôsledku absolvovania výchovného opatrenia si uvedomili problémy, ktoré s nimi boli. V piatok nastupujú prezenčne do školy. Matka vie o preradení do špeciálnej základnej školy, ako uviedol opatrovník, z dôvodu slabšieho učenia. Maloletý Š. navštevuje prvý ročník v Modrom Kameni odbor murár, ide o dvoj- alebo troj-ročné štúdium a plánuje si urobiť aj nadstavbu. U neho nie sú žiadne problémy s učením. Maloletí pomáhajú matke v starostlivosti o domácnosť s upratovaním, vynášajú smeti, sú šikovní na robotu. Otec sa s maloletými kontaktuje len písomne. S maloletými X., V. F. W. chcel aj stretnutie cez internet, keď boli v diagnostickom centre, oni to však odmietli. S maloletým Š. otec aj telefonoval, zaslal navštívenku svojej matke a uviedol, či ho nechce navštíviť aj maloletý, on to však odmietol. Pred nástupom otca do výkonu väzby bol v máji 2020 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Matke vtedy vyhorel byt, bola s maloletými na ubytovni v Sklabinej, kde ich otec prišiel pozrieť, avšak veľmi sa maloletým nevenoval a podľa matky si tam išiel len kúpiť alkohol. Potom boli maloletí za otcom u jeho matky, avšak podľa ich vyjadrenia ich otec ignoroval. Taktiež ho párkrát stretli v meste, no on sa im otočil chrbtom. V súčasnosti ani jeden z maloletých neprejavuje záujem o stretnutie s otcom a to aj z dôvodu, že keď im vyhorel byt, plnoletý syn matky V. Z. bol poprosiť otca, či by im neprišiel pomôcť, čo on to odmietol a v ten istý deň ho V. Z. videl vo Veľkom Krtíši pod vplyvom alkoholu. Maloletí sú zdraví.

5. Z potvrdenia ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplynulo, že otec sa v ich ústave nachádzal od 17. 07. 2019 do 17. 05. 2020, bol tu zamestnaný s príjmom od 51,12 Eur do 168,64 Eur mesačne v čistom. Z lustrácie v ZVJS vyplynulo, že otec sa v súčasnosti nachádza vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica. Do väzby bol vzatý rozhodnutím tunajšieho súdu sp. zn. 0Tp/164/2020 zo dňa 29. 09. 2020, pričom vo väzbe bol ponechaný rozhodnutím tunajšieho súdu č. k. 10T/9/2021-192 zo dňa 15. 02. 2021. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplynulo, že matka poberá vdovský dôchodok v sume 245 Eur mesačne. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že otec ani matka nemajú (okrem maloletých v predmetnej veci) iné maloleté deti. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne vyplynulo, že ani jeden z rodičov nie je v súčasnosti zamestnaný. Z potvrdenia ÚPSVaR Veľký Krtíš vyplynulo, že matka poberá prídavok na jedno dieťa vo výške 25,50 Eur mesačne a nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie (naposledy bola vedená v roku 2011).

6. Uznesením č. k. 13P/21/2020-150 zo dňa 04. 11. 2020, právoplatným dňa 04. 12. 2020, určil súd nad výchovou maloletého Š. dohľad a maloletému W., V. F. X. nariadil výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej diagnostiky, a to pobyt v Diagnostickom centre Ružomberok na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Pod sp. zn. 13P/36/2021 je tunajším súdom vedené konanie na základe návrhu opatrovníka na nariadenie ďalšieho výchovného opatrenia, a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletým V., X. F. W. pobytom v Reedukačnom centre Čerenceňany počnúc septembrom 2021, nakoľko ich správanie je v súčasnosti aj po absolvovaní výchovného opatrenia kolísavé a nepredvídateľné, a preto je potrebné ich ďalšia reedukácia.

7. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplynulo, že matka s maloletými obýva byt, ktorý je vo vlastníctve jej plnoletého syna V. Z., pozostávajúci z dvoch miestností, kuchyne a sociálneho zariadenia. Byt je kompletne zariadený a každý člen domácnosti má samostatné lôžko. Mesačné výdavky na domácnosť sú strava 150 Eur, elektrická energia 50 Eur, voda 40 Eur, televízia 20 Eur. Chod domácnosti zabezpečuje matka maloletých a pomáha jej aj jej plnoletá dcéra W. Z. sumou približne 70 Eur mesačne a občas aj otec jej vnuka (maloletého F. N. z matky F. Z.). Maloletí sú zdraví, majú absolvované všetky preventívne prehliadky a povinné očkovania. Maloletý Š. navštevuje Stredné odborné učilište Modrý Kameň, učí sa v odbore murár. Otec maloletých sa snaží s deťmi telefonicky kontaktovať, tie však nemajú v záujem sa s ním rozprávať. Na ich výživu neprispieva.

8. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého sú splnené podmienky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, nakoľko ich rodičia spolu nežijú. Preto súd pristúpil k úprave uvedených práv a povinností s primeraným použitím ustanovení § 24 až 26 Zákona o rodine.

9. Súd v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Vzhľadom na to, že otec sa v súčasnosti nachádza vo výkone väzby, ako to vyplynulo z lustrácie ZVJS a rozhodnutí tunajšieho súdu, je zrejme, že osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečovať nemôže. Pokiaľ ide o matku, opatrovník po prešetrení pomerov uviedol, že pomery v jej domácnosti sú síce skromné, avšak v starostlivosti matky neboli v súčasnosti zistené nedostatky. Maloletí X., V. F. W. síce absolvovali výchovné opatrenie pobytovou formou v Diagnostickom centre Ružomberok na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k. č. k. 13P/21/2020-150, pričom ich správanie sa nezlepšilo a opatrovníkom je navrhované ďalšie výchovné opatrenie pobytom v Reedukačnom centre Čerenčany od septembra 2021. Súd však má za to, že na prechodné obdobie troch mesiacov (jún až august) do prípadného nariadenia ďalšieho výchovného opatrenia matka starostlivosť o týchto maloletých zvládne. Súd poukazuje na vyjadrenie matky, ktorá uviedla, že maloletí sa zatiaľ správajú slušne a na vyjadrenie opatrovníka, ktorý uviedol, že rodinu monitoruje intervenciami minimálne dvakrát do mesiaca, čo vyplýva aj z toho, že nad výchovou maloletého Š. je nariadený dohľad. Preto súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti matky a zároveň rozhodol, že je oprávnená ich zastupovať a spravovať ich majetok, nakoľko takáto úprava je vhodná z dôvodu, že bude o maloletých vykonávať aj osobnú starostlivosť s tým, že nie je účelné, aby tieto rodičovské práva vykonával otec, ktorý je aktuálne vo výkone väzby.

10. Súd zároveň v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine zaviazal otca, ako rodiča, ktorému maloleté deti neboli zverení do osobnej starostlivosti, aby prispieval na výživu maloletých, a to výživným v rozsahu tzv. minimálneho zákonného výživného podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., čo aktuálne dosahuje sumu 29,42 Eur mesačne. Súd poukazuje na to, že otec sa v súčasnosti nachádza vo výkone väzby, a teda jeho zárobkové možnosti sú značne obmedzené, ako aj na to, že má vyživovacia povinnosť voči štyrom maloletým deťom. Aj pokiaľ bol vo výkone trestu odňatia slobody, jeho príjem dosahoval maximálne sumu 168,64 Eur mesačne, ako to vyplynulo zo správy ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou s tým, že vo výkone väzby sú zárobkové možnosti menšie ako vo výkone trestu odňatia slobody. Preto súd považoval určenie výživného na úrovni minimálneho zákonného výživného za primerané k aktuálnym možnostiam otca.

11. Súd v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine, určil počiatok vyživovacej povinnosti na maloletého Š. ku dňu podania návrhu, teda k 02. 03. 2021, nakoľko maloletý Š. sa nachádzal v osobnej starostlivosti matky celý čas od podania návrhu. Pokiaľ ide o maloletých X., V. F. W., títo sa v mesiacoch marec, apríl a máj 2021 u matky nenachádzali a starostlivosť o nich a ich výživu zabezpečovalo Diagnostické centrum Ružomberok, v ktorom vykonávali výchovné opatrenie, a preto súd v súlade s upraveným návrhom matky zaviazal otca prispievať na výživu týchto maloletých detí až počnúc mesiacom jún 2021, odkedy sa už nachádzajú v starostlivosti matky.

12. Ku dňu rozhodnutia súdu vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom, a to na maloletého Š. za obdobie od 02. 03. 2021 do 30. 06. 2021, alikvotná časť za mesiac marec 2021 (od 02. do 31.) v sume 28,47 Eur a za mesiace apríl, máj a jún 2021 (za ktorý je už výživné splatné) v sumách 3-krát po 29,42 Eur, spolu v sume 116,73 Eur. Na maloletých X., V. F. W. vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom za mesiac jún 2021 (za ktorý je už výživné splatné, keďže výživné je splatné mesiac dopredu), a to v sume určenej minimálneho výživného po 29,42 Eur na každého z maloletých. Vzhľadom na obmedzené zárobkové

možnosti otca z dôvodu výkonu väzby, povolil súd otcovi zročné výživné na všetkých maloletých splácať, a to mesačnou splátkou po 10 Eur na každého z nich pod hrozbou straty výhody splátok. Takto určenou splátkou splatí otec dlh na zročnom výživnom najneskôr do 12. mesiacov, čo súd považoval za primeranú dobu.

13. Súd v súlade s ustanovením § 25 Zákona o rodine styk otca s maloletými neupravil, nakoľko ani jeden z rodičov takúto úpravu nežiadal. Súd taktiež poukazuje na stanovisko maloletých, ktoré vyplynulo z vyjadrenia matky aj zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov, že nemajú záujem o kontaktovanie s otcom, a preto súd nepovažoval za danej situácie za účelné styk upravovať. Takéto rozhodnutie však nebráni dobrovoľnej realizácii styku v písomnej forme, telefonickej forme, prípadne osobnou návštevou otca vo výkone väzby s tým, že takýto realizácia styku je na dohode medzi rodičmi a maloletými.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.